Rok V. Nr 6.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 15 czerwca 1926 r.

TREŚĆ:

112.

ODEZWA
Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do nauczycielstwa szkół wszelkich typów i kategoryj, podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

Wydarzenia polityczne wstrząsnęły do głębi duszą młodzieży, odbijają się silnie na życiu i nastrojach szkół.

W tym dziejowym momencie kierownicy młodzieży, nauczycielstwo szkół wszelkich staje wobec wyjątkowo poważnych zadań.

Gdy w zbolałej naszej duszy uświadamiamy sobie, że ta wymarzona, niepodległa Polska nie jest taka, jaką widzieliśmy w snach, staje przed nami ten ogrom zadań, jakie ma do spełnienia Oświata i Szkoła; wyolbrzymia się ta wielka odpowiedzialność, która wobec przyszłości ciąży na nas, nauczycielach.

W rękach nowych pokoleń — przyszłość.

Potężna, silna Rzeczpospolita Polska, dobra matka dla wszystkich obywateli ją zamieszkujących, pełna dobrobytu, krzewicielka wzniosłych ideałów ludzkości — to przyszłość, to nie poemat, lecz rzeczywistość, która zbudowana być musi rękami naszemi i tych pokoleń, które kształcimy.

Przez ostatnie wypadki młodzież wytrącona została ze stanu równowagi i myśli. Zadaniem szkoły jest zwrócić umysły uczniów na właściwe tory, odtworzyć warunki do normalnej pracy wychowawczej.

Młodzież wchłania różne nastroje swego otoczenia i przynosi je do szkoły.

Patrzeć spokojnie i objektywnie na myśli i uczucia, budzące się we wrażliwych młodych duszach, być rozumnym lekarzem, gdy potrzeba, lecz nie sędzią potępicielem; dążyć do wyrównywania sprzecznych poglądów, tworzących wrogie obozy wśród uczniów, wskazywać, że podniesienie dzielności i wartości duchowej jednostki jest koniecznym warunkiem zapewnienia pomyślności, mocy społeczeństwa i Państwa, to są drogi postępowania, których się trzymać będzie rozumny wychowawca.

W stosunkach naszych do młodzieży wznieśmy się ponad poziom walk obozów politycznych. Strzeżmy młode dusze od jadu nienawiści. Krzewmy rzetelną miłość bliźniego, płynącą z nauki Chrystusa, tej duchowej podstawy demokratyzmu. Na niej budujmy naszą miłość Ojczyzny, miłość zawsze gotową do ofiarnej pracy dla moralnej i materjalnej potęgi Polski.

Z tem wezwaniem zwracam się do tych wszystkich, którzy dzierżą w swych dłoniach oświaty kaganiec.

Jestem głęboko przekonany, że nauczycielstwo szkół naszych zrozumie posłannictwo, jakie mu obecnie w udziale przypada: rolę czynnika,

szerzącego w swych uczniach i w narodzie hasła ideałów duchowych, zgody i pracy — tych podstaw narodowej mocy.

Kierownik Ministerstwa: *J. M. Pomorski.*

113.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 22 marca 1926 r.

w sprawie regulaminu Rad Pedagogicznych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących.

Dołączony regulamin Rady Pedagogicznej gimnazjum państwowego wchodzi w życie z dniem 1 maja 1926 roku.

Równocześnie tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy, sprzeczne z postanowieniami tego regulaminu.

Warszawa, dnia 22 marca 1926 r. (L. II 2440/26).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Grabski.*

Załącznik do Rozporządzenia L. II. 2440/26

REGULAMIN RADY PEDAGOGICZNEJ GIMNAZJUM PAŃSTWOWEGO.

Określenie Rady Pedagogicznej, zadania jej i skład.

§ 1. Rada Pedagogiczna jest urzędowym organem wewnętrznego życia szkolnego, współdziałającym z dyrektorem w sprawach wychowawczych i dydaktycznych. W pewnych wypadkach dyrektor może odwoływać się do współpracy Rady Pedagogicznej i w sprawach administracyjnych.

Rada Pedagogiczna dla owocniejszej pracy może wyłaniać z siebie: Radę wychowawców oraz komisje specjalne, jak: klasowe, przedmiotowe (naukowe) i t. d.

Dyrektor ma obowiązek czuwać, aby działalność Rady Pedagogicznej, Rady wychowawców oraz komisyj specjalnych była zgodna z obowiązującemi przepisami i zarządzeniami.

§ 2. Do zakresu działania Rady Pedagogicznej należy:

a) omawianie sposobów wprowadzania w życie zarządzeń władz;

b) troska o podnoszenie poziomu wychowawczego, w szczególności: obmyślanie środków oddziaływania na młodzież i organizacja należytej opieki nad nią nietylko w szkole, ale i poza szkołą; obmyślanie dróg celowej współpracy domu i szkoły i t. d.;

c) troska o podnoszenie poziomu naukowego, w szczególności: obmyślanie sposobów należytego wykonywania obowiązujących pro-

gramów szkolnych, uzgadnianie pracy dydaktycznej nauczycieli, ustalanie właściwego ich stosunku do pracy młodzieży i t. d.;

d) ocena postępów i sprawowania młodzieży, sprawy przyjmowania i usuwania uczniów ze szkoły w zakresie, wskazanym w § 3;

e) rozważanie, celem powzięcia ostatecznej uchwały, wniosków, przedstawianych przez Radę wychowawców i komisje specjalne lub poszczególnych członków Rady Pedagogicznej;

f) występowanie za pośrednictwem dyrektora do władz szkolnych z odpowiedniemi wnioskami, dotyczącemi spraw wychowania i nauczania.

§ 3. Jednomyślna uchwała Rady Pedagogicznej w sprawie wydalenia ucznia w drodze dyscyplinarnej wchodzi natychmiast w życie. Uchwała, której nie powzięto jednomyślnie, wymaga zatwierdzenia Kuratorjum. Ucznia, którego taka uchwała dotyczy, Rada Pedagogiczna zawiesza niezwłocznie w uczęszczaniu do szkoły, przytem sprawa jego dalszego pobytu w szkole uważa się przez okres czasu aż do chwili otrzymania odpowiedzi z Kuratorjum za nierozstrzygniętą. W razie potrzeby zarządzenie natychmiastowego zawieszenia w uczęszczaniu do szkoły może wydać dyrektor, nie czekając na uchwałę Rady Pedagogicznej.

Uchwała, usuwająca ucznia z końcem roku szkolnego za niedostateczne postępy, nie wymaga zatwierdzenia Kuratora, o ile uczeń 1) nie uzyskał promocji po dwuletnim pobycie w tej samej klasie lub 2) miał niedostateczne oceny roczne z większości przedmiotów, a rodzice zostali uprzedzeni piśmiennie przynajmniej na 6 tygodni przed końcem roku szkolnego.

§ 4. Rada Pedagogiczna składa się: z dyrektora, ze wszystkich nauczycieli przedmiotów, objętych obowiązującym programem danego zakładu, oraz lekarza szkoły.

Przewodniczącym Rady jest dyrektor. W wyjątkowych wypadkach dyrektor może powierzyć przewodniczenie na posiedzeniu jednemu z członków Rady Pedagogicznej.

Rada Pedagogiczna powierza na rok funkcje sekretarza Rady jednemu z wybranych z pośród siebie członków.

Wszyscy członkowie są obowiązani bywać na posiedzeniach Rady Pedagogicznej i przebieg obrad zachować w tajemnicy.

Posiedzenia Rady Pedagogicznej, uchwały.

§ 5. Posiedzenia plenarne (zwyczajne) Rady Pedagogicznej odbywają się kilka razy do roku, przynajmniej jednak 5 razy, w tem obowiązkowo pierwsze na początku roku szkolnego, ostatnie z końcem roku szkolnego.

§ 6. O dokładnej dacie takiego posiedzenia przewodniczący zawiadamia okólnikiem wszystkich członków Rady, przynajmniej na trzy dni wcześniej, podając zarazem porządek dzienny posiedzenia.

§ 7. Poza tem Rada Pedagogiczna odbywać może w miarę potrzeby nadzwyczajne posiedzenia plenarne, które zwoływane są: 1) z polecenia władz szkolnych, 2) z inicjatywy dyrektora gimnazjum jako przewodniczącego, 3) na podstawie uchwały poprzedniego posiedzenia Rady Pedagogicznej i 4) na życzenie przynajmniej 2/5 ogółu członków Rady Pedagogicznej, wyrażone na piśmie ze wskazaniem przedmiotu obrad.

O posiedzeniach nadzwyczajnych przewodniczący zawiadamia, podobnie jak o zwyczajnych, z tem, że w wypadkach nagłych może nie przestrzegać terminu, wskazanego w § 6-tym.

§ 8. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu. W razie równości głosów przeważa zdanie, za którem opowiedział się przewodniczący.

§ 9. Uchwały Rady Pedagogicznej są prawomocne przy obecności 2/3 ogółu członków i obowiązują również nieobecnych.

§ 10. Dyrektorowi przysługuje prawo zawieszenia uchwały Rady Pedagogicznej, o ileby doszedł do wniosku, że uchwała sprzeciwia się obowiązującym przepisom i zarządzeniom, lub że wymaga tego dobro szkoły, jak również — prawo ponownego oddania danej sprawy pod rozwagę Rady Pedagogicznej.

W wypadku zawieszenia uchwały dyrektor odwołuje się do Kuratorjum.

§ 11. Z przebiegu obrad Rady Pedagogicznej spisuje się protokóły. W ważniejszych sprawach (do których zaliczają się sprawy przyjmowania, usuwania i promowania uczniów) protokół winien zaznaczać ile głosów opowiedziało się za przyjętą uchwałą, a ile przeciw. Votum separatum, odpowiednio umotywowane, wnosi się również do protokółu. Protokół z poprzedniego posiedzenia winien być odczytany na początku najbliższego posiedzenia i po przyjęciu przez zebranych podpisany przez przewodniczącego i sekretarza.

Rada wychowawców.

§ 12. Wyłoniona z Rady Pedagogicznej (patrz § 1) Rada wychowawców składa się ze wszystkich opiekunów klasowych, prefektów, lekarza szkoły i wychowawców specjalnych (opiekunów organizacyj uczniowskich i t. d.) z dyrektorem na czele.

§ 13. Zakres działania Rady wychowawców określa Rada Pedagogiczna. W każdym razie do zakresu tego należą następujące sprawy:

a) rozważanie środków, celem wykonania uchwał Rady Pedagogicznej w dziedzinie wychowania;

b) przygotowywanie wniosków na Radę Pedagogiczną w zakresie spraw, wyznaczonych przez dyrektora lub Radę Pedagogiczną, jakoteż wniosków samoistnych w zakresie spraw wychowawczych;

c) stosownie do uznania dyrektora — decydowanie w pilnych sprawach wychowawczych.

§ 14. W szczególności Rada wychowawców:

a) układa w ramach przepisów ogólnych oraz omawia regulaminy szkolne, celem skuteczniejszego stosowania ich w praktyce;

b) proponuje rozkład pracy wychowawczej w szkole;

c) rozważa sprawowanie się młodzieży i szuka środków zaradczych w razie dostrzeżonych wykroczeń;

d) rozważa sprawy stypendjów, zwolnień od opłat szkolnych i t. d. i przedstawia kandydatów;

e) zastanawia się nad sprawami życia społecznego i towarzyskiego w szkole, przygotowuje obchody okolicznościowe w szkole lub poza szkołą i t. p.

§ 15. Rada wychowawców zbiera się możliwie najczęściej. Obrady odbywają się według zasad, ustalonych w odpowiednich paragrafach, dotyczących Rady Pedagogicznej. W szczególności członków Rady wychowawców obowiązuje w myśl § 4 zachowanie w tajemnicy przebiegu obrad.

§ 16. W szkole, posiadającej więcej niż jeden wydział albo mieszczącej się w dwu lub kilku lokalach, mogą istnieć dwie Rady wychowawców, a nawet więcej, stosownie do uznania Rady Pedagogicznej.

Komisje.

§ 17. **Komisje klasowe** składają się z nauczycieli danej klasy (danych klas) oraz ewentualnie lekarza szkoły i zbierają się pod przewodnictwem dyrektora lub upoważnionego przezeń opiekuna klasowego kilka razy do roku, przedewszystkiem celem omówienia postępów danej klasy i ustalenia ocen okresowych i rocznych lub załatwienia mniej ważnych spraw dyscyplinarnych.

Komisję klasową zwołuje dyrektor lub w porozumieniu z nim opiekun klasowy.

Członkowie komisyj klasowych obowiązani są również do przestrzegania ścisłej poufności obrad.

§ 18. **Komisje przedmiotowe (naukowe)** składają się z nauczycieli tego samego przedmiotu, względnie grupy przedmiotów pokrewnych i mają za zadanie wzajemne informowanie się o potrzebach w zakresie nauczania danego przedmiotu i szczegółowe porozumiewanie się co do pracy nad nim, względnie obmyślanie sposobów wytwarzania harmonijnego ustosunkowania dwu lub kilku przedmiotów, oraz zgłaszanie odpowiednich wniosków na Radzie Pedagogicznej.

§ 19. Poza tem Rada Pedagogiczna, zgodnie z § 1 niniejszego regulaminu, może wyłaniać z siebie inne komisje specjalne, np. komisję wychowania fizycznego, lub zlecać poszczególnym swym członkom określone czynności.

§ 20. O ile dyrektor nie jest obecny na zebraniu komisji, przewodni-

czący zebrania winien go niezwłocznie poinformować o przebiegu i wynikach obrad.

114.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych w sprawie użytkowania funduszu na zabawy i gry ruchowe.

Z nadsyłanych do Ministerstwa sprawozdań o sposobie użytkowania funduszu zabaw i gier ruchowych wynika, że nie wszystkie dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich, w których ten fundusz się zbiera, mają na uwadze okólnik Ministerstwa L. 1138/23 H z dn. 3 grudnia 1923 r. (Dz. Urz. z r. 1924 Nr. 7, poz. 65) w powyższej sprawie.

Zdarzały się przypadki, że dyrekcje, nie mając dla szkoły urządzonego boiska, co stanowi pierwszy cel, na jaki fundusz wzmiankowany ma być użyty, zajęły się zakupem przyrządów gimnastycznych dla sali ćwiczeń. Inne nie zorganizowały nauki pływania, nie zakupiły łodzi turystycznych, choć warunki miejscowe pozwalały na zorganizowanie tego sportu. Inne wreszcie, nie zaspokoiwszy wielu potrzeb w celu należytego postawienia u siebie sprawy wychowania fizycznego, **przelewały pozostały fundusz do miejscowej Izby Skarbowej, pomimo iż okólnik przeznacza zebrane na powyższy cel pieniądze do wyłącznego rozporządzenia Komitetu wychowania fizycznego, zorganizowanego przy szkole.**

Ministerstwo przeto poleca Kuratorjom przypomnieć dyrekcjom szkół treść wspomnianego okólnika i podkreślić z całym naciskiem, że fundusz, o którym mowa, winien być zużyty wyłącznie na te cele, które popierają ruch młodzieży na wolnem powietrzu.

W uzupełnieniu okólnika Ministerstwo poleca Kuratorjom, by zezwalały dyrekcjom, które w sposób wystarczający zaspokoiły potrzeby, wymienione w powyższym okólniku, na przeznaczenie pewnej części funduszu (do 15%) na zasiłki dla niezamożnej młodzieży szkolnej na wycieczki turystyczne. Ministerstwo zezwala również na opłacanie z tego również funduszu prenumeraty dla szkoły kilku czasopism z dziedziny wychowania fizycznego i sportu, jak „Wychowanie Fizyczne", „Stadjon" i t. p.

Ministerstwo poleca również Kuratorjom zwrócenie się do dyrekcyj odnośnych szkół prywatnych, ażeby zechciały w swoich budżetach rezerwować specjalny fundusz na popieranie wychowania fizycznego młodzieży.

Warszawa, 12 marca 1926 r. (L. O. Prez. 2252/26).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(—) *T. Łopuszański*, Podsekretarz Stanu.

115.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
L: O. Prez. 3009/26.

Warszawa, dn. 11 maja 1926 r.

Do

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie — w sprawie uposażenia nauczycieli kontraktowych.

Załatwiając pismo z dnia 14 kwietnia 1926 roku L: O. 8063, 26, Ministerstwo WR. i OP. wyjaśnia, że postępowanie Kuratorjum odnośnie do ustalenia wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych, udzielających dwóch lub więcej przedmiotów, należących do różnych kategoryj jest słuszne, jako opierające się na analogji z wynagrodzeniem, przewidzianem w tych wypadkach dla nauczycieli etatowych pragrafem 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 18 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 102.) O ile więc np. nauczyciel ma udzielać w szkole średniej lekcji języka polskiego w wymiarze 16 godzin i geografji w wymiarze 2 godzin tygodniowo, otrzymywać będzie wynagrodzenie równe 18/21 etatu nauczyciela odpowiedniej grupy w zależności od posiadanych kwalifikacyj.

Odnośnie do wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych, pracujących na Wyższym Kursie Nauczycielskim, Kursie Białoruskim etc., Ministerstwo wyjaśnia, że w związku z brzmieniem art. 39. ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 116. poz. 924), do nauczycieli tych stosować należy wszystkie zasady, przewidziane w rozporządzeniu z dnia 30 marca 1926 r. Nr. O. Prez. 1130/26 odnośnie, do nauczycieli szkół zawodowych, a więc nietylko w paragrafie 4 ale i w par. 5, 6 i 7 tegoż rozporządzenia.

Za Ministra: *Dr. Karol Dawidowski*, Dyrektor Departamentu.

Kuratorjom Okręgów Szkolnych

Do wiadomości.

Za Ministra: *Dr. Karol Dawidowski*, Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 25 maja 1926 r.
L: O 773/26.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych w Okręgu — w sprawie uposażenia nauczycieli kontraktowych.

Do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer wr.*

116.

L. O. 819/26. Kraków, dnia 1 czerwca 1926 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych męskich szkół średnich ogólnokształcących, średnich szkół zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie wcielenia do formacji ewid. Siły Zbrojnej półtorarocznych rocz. 1905 i starszych.

Wykonując rozporządzenie Ministerstwa WR. i OP. z dnia 20 maja br. L. O/Prez. 3533/26, poleca Kuratorjum zawiadomić uczniów o treści poniżej umieszczonego wyciągu z rozkazu Ministerstwa Spraw Wojskowych,

Sztab Gen. Oddz. I. L. 4200-0. de B z dnia 10 maja 1926 roku, dotyczącego wcielenia do formacyj ewid. Siły Zbrojnej poborowych z rocznika 1905 i starszych, mających prawo do służby półtorarocznej.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Wierzbicki wr., p. o. Naczelnika Wydziału.

Na podstawie art. 67 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej o wcieleniu półtorarocznych do wojska stałego i rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 15.IX. 25 r. o sposobie odbywania służby wojskowej przez studentów (słuchaczy) medycyny, weterynarji i państw. szkół dentystycznych (Dz. Ust. Rzplitej P. Nr. 100 poz. 704) polecam wcielić w terminie 12—14 lipca br. do formacyj ewid. Siły Zbrojnej poborowych, uznanych za zdolnych do służby w wojsku stałem, mających prawo do służby półtorarocznej (z cenzusem oficerskim.)

A. Wcieleniu w tym terminie podlegają:

1. Wszyscy ochotnicy i poborowi bez względu na rocznik, którzy w myśl § 328 rozp. wyk. do ustawy o powsz. obow. sł. wojsk. wnieśli w 1926 r. podanie o przyznanie im prawa do służby półtorarocznej i którym prawo to zostało wzgl. zostanie przyznane.

2. Wszyscy poborowi roczn. 1904, którym przesunięto termin wcielenia na 1.VII. br. rozkazem MSWojsk. Dep. I. L. 23066. Pob. Ew. 25 i którym przyznano dodatkowo prawo służby półtorarocznej na podstawie tego rozkazu.

3. Poborowi rocznika 1904—1898, którym komisje poborowe przyznały prawo służby półtorarocznej wzgl. komendanci PKU. przyznali w myśl T/U. o powsz. sł. wojsk. prawo jednorocznej służby, (nie wyłączając posiadających świadectwa tylko 6 klas szkoły średniej), jeżeli nie mają prawa do dalszego odroczenia terminu odbycia służby w wojsku słałem wzgl. jeżeli o dalsze odroczenie nie prosili lub go nie uzyskali.

4. Poborowi z cenzusem oficerskim R-04 i starsi, którzy mieli przesunięty termin wcielenia na początek lipca br. w myśl rozkazu MSWojsk. Oddz. I. Szt. Gen. L. 1000. Od B. 26 pkt. 11 (Dep. I. 25061. Og. Piech. 25) i pkt. IV. Oddz. I. Szt. Gen. 2297. Od B. 26. Dep. I. L. 23066. Pob. Ew. 25 i 24744. Pob. Reg. 25, bez względu na to czy uzyskali prawo do służby półtorarocznej. wzgl. mają je przyznane przez komendantów PKU. na podstawie T. U. o powsz. ob. sł. wojsk.

Uwaga: ci z nich, którzy po skończeniu szkół nie ubiegali się o prawo do służby półtorarocznej, podlegają również wcieleniu 12—14. lipca br.

Poborowych R.-04 i starszych, którym przesunięto termin wcielenia do 1. VII. 26. rozkazami Oddz. I. Szt. Gen. L. 1000. Od B. pkt. IV. 2297. Od B. 26, oraz Dep. I. L. 24744. Pob. Reg. 25, jeżeli nie złożyli do dnia 7. VII. br. egzaminu dojrzałości, wzgl. egzaminów końcowych i nie uzyskali temsamem warunków do służby półtorarocznej, należy przeznaczyć do wcielenia w terminie jesiennym razem ze zwykłymi poborowymi R.-05.

5. Poborowych-studentów (słuchaczy) medecyny, weterynarji, farmacji i państw. szkół dentystycznych należy wcielić zgodnie z § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 15. IX. 1925. r. Po 3 miesiącach czynnej służby należy ich czasowo urlopować zgodnie § 3 powyższego rozporządzenia.

Poborowym, wymienionym w pkcie 4), którzy nie wnieśli w odpowiednim czasie podań o prawo do służby półtorarocznej z nieznajomości ustawy, należy je przyznać dodatkowo. Zainteresowani powinni złożyć do właściwej władzy administracyjnej I. instancji podanie o przyznanie im tego prawa w myśl art. 45 ustawy o powsz. obow. sł. wojsk. i niniejszego rozkazu.

B. 1. Nie należy przeznaczać do wcielenia z pośród poborowych, wyszczególnionych w pkcie A) tych, którzy przesłużyli w wojsku stałem przynajmniej 12 miesięcy i zgodnie z rozkazem Odd. I. Szt. Gen. L. 9999. Od B. 25 pkt. 111 powinni być przeniesieni do rezerwy.

Natomiast należy wcielić poborowych, którzy przesłużyli w wojsku stałem mniej niż 12 miesięcy. Poprzednio odbytą służbę należy im zaliczyć i stale urlopować indywidualnie po myśli rozkazu MSWojsk. Dep. I. L. dz. 7810. Pob. Og. Org. 25.

Dotyczy to poborowych, urodzonych w roku 1903 i starszych.

2) Uwzględniając, że duża część młodzieży szkolnej do urodzonych w roku 1902 włącznie opóźniła swe studja wskutek służby w wojsku podczas wojny, zezwalam przesunąć termin wcielenia do wojska stałego na przeciąg jednego roku (do 7. VII. 1927) tym poborowym akademikom R.-1900, którzy są na ostatnim kursie jednego z wyższych zakładów naukowych, służyli w W. P. ochotniczo wzgl. z poboru w roku 1918-1920 niemniej niż 4 miesiące i mają przyznane prawo do służby półtorarocznej.

Nie należy udzielać tego przesunięcia tym poborowym akademikom, którzy nie nabyli prawa do służby półtorarocznej.

Zarządzenie to należy stosować analogicznie w roku 1927 — do półtorarocznych roczn. 1901 a w r. 1928 do półtorarocznych R. 1902.

117.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Nr. OR. 7714/26.

Warszawa, dnia 29 maja 1926 r.

Do

wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu WR. i OP. — wyjaśnienie w sprawie odstępowania talonów asygnacyj zbiorowych.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 9 maja 1926 r. N. DK-1702-WAK wyjaśniło, że w czasie nieobecności właściwego kierownika urzędu, spowodowanej jakąkolwiek przeszkodą, jak np. chorobą lub wyjazdem w sprawach urzędowych, urlopem albo z innego powodu, może na podstawie talonu asygnacji, opiewającej ogólnie na imię kierownika urzędu, podjąć asygnowaną sumę w razie koniecznej potrzeby urzędnik, wyznaczony w tym czasie do sprawowania kierownictwa urzędu, o ile poruczono mu kierownictwo w pełnym zakresie, obejmującym także gospodarkę pieniężną.

Z powyższego wynika, że **każdoczesny kierownik urzędu o pełnych uprawnieniach może podejmować sumy z asygnacji zbiorowej, opiewającej ogólnie na imię kierownika urzędu.**

Za Kierownika Ministerstwa
Dr. Karol Dawidowski, Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 4 czerwca 1926 r.
L. O. 852/26.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie odstępowania talonów asygnacyj zbiorowych.

Do wiadomości w związku z okólnikiem z dnia 11 stycznia br. L. O. 53/26, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 2 poz. 29.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer wr.*

118.

L. O. 809/26. Kraków, dnia 2 czerwca 1926 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu w sprawie lokaty kapitałów fundacyjnych w listach zastawnych Banku Gospodarstwa Krajowego.

Według rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 18 listopada 1925 r. Nr. AO. 2687 i pisma Województwa Lwowskiego z dnia 26 maja 1926 r. L. SA. 7425 ex 1925 Bank Gospodarstwa Krajowego w wykonaniu przepisów swego statutu, ogłoszonego w N-rze 46 Dz. U. R. P. poz. 478 z roku 1924, a mianowicie par. 12, 13 i 14 tego statutu, przystąpił do udzielenia długoterminowych pożyczek hipotecznych w listach zastawnych. Akcja ta jednak może tylko wówczas się udać, jeżeli listy zastawne Banku Gospodarstwa Krajowego znajdą zbyt odpowiedni. Od rozwiązania tego problemu zależy w znacznej mierze uregulowanie stosunków gospodarczych w Państwie i społeczeństwie naszem. Kredyt bowiem długoterminowy, stosunkowo tani, pozwoli na odbudowę naszych gospodarstw rolnych i doprowadzenie ich do rozkwitu, umożliwi rozbudowę miast, a w ten sposób w znacznej części rozwiąże kwestję bezrobotnych oraz pozwoli Rządowi użyć funduszów, obracanych obecnie na opiekę społeczną czy też pomoc tym gałęziom gospodarstwa krajowego, na inne bardzo piekące potrzeby państwowe i społeczne.

Listy zastawne Banku Gospodarstwa Krajowego będą opiewać wedle par. 14 statutu, tudzież wedle regulaminów i przepisów o udzieleniu pożyczek długoterminowych hipotecznych w listach zastawnych, na złote w złocie, będą zatem zupełnie zabezpieczone nawet przed ewentualną dewaluacją oraz będą oprocentowane na 8 procent. W uregulowanych zatem stosunkach gospodarczych będą one znakomitą lokatą dla wszelkiego rodzaju kapitałów sierocińskich, pupilarnych i fundacyjnych. — Zwraca przeto Kuratorjum uwagę i zaleca, aby powyższej akcji Banku Gospodarstwa Krajowego, mającej doniosłe znaczenie państwowe jak i ogólno-społeczne, zechciały Dyrekcje i R. S. P., zarządzające kapitałami fundacyjnemi, użyczyć swego poparcia przez lokowanie kapitałów tych w listach zastawnych Banku Gospodarstwa Krajowego. Również w razie ew. tworzenia fundacyj stypendyjnych należałoby zwracać na to uwagę fundatorom.

Zarazem nadmienia Kuratorjum, że odnośne 8-procentowe listy zastawne można nabywać w każdym Oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego w odcinkach po 50, 100, 500 i 1000 złotych w złocie wartości nominalnej, następnie, że cena

sprzedaży ustalona została na 80 procent wartości w złocie, obliczanej według cen złota, ogłaszanej w Monitorze Polskim w dniu, poprzedzającym transakcję.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* w. r.

119.

L. O. 829/26. Kraków, dnia 7 czerwca 1926 r.

Do

Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu w sprawie udziału młodzieży szkolnej w zbiórkach publicznych.

Doszło do wiadomości Kuratorjum, że w zbiórkach i kwestach ulicznych, urządzanych przez instytucje humanitarne i społeczne, bierze udział młodzież szkolna, wbrew wyraźnemu zakazowi Władz szkolnych w tej sprawie.

Młodzież ta nie kwestuje bezpośrednio pod nadzorem pań odpowiedzialnych w pobliżu stolików, lecz oddala się od nich, narażając się na nieprzyzwoite zaczepki i wyzwiska.

Skonstatowano również, że młodzież zbiera datki nie do puszek, lecz wprost do ręki za wręczeniem znaczków.

Wobec przesilenia gospodarczego, w jakiem znajduje się obecnie cały kraj, zmniejszyła się także i ofiarność publiczna.

Społeczeństwo stało się wrażliwe na zwracanie się do niego o datki, a młodzież nie zdaje sobie z tego sprawy, zbyt natarczywie odnosi się do publiczności, przyczem niejednokrotnie słyszy się ze strony publiczności niepochlebne uwagi, skierowane do młodzieży.

Kuratorjum przypomina obowiązujące w tej sprawie rozporządzenia, w szczególności rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 13 marca 1920 r. L. 313/20 S. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. 5/25, poz. 37), zawierające wyraźny **zakaz udziału młodzieży szkolnej w publicznem zbieraniu składek.** — Należy pouczyć odpowiednio młodzież oraz porozumieć się w tej sprawie z Komitetem Rodzicielskim szkoły.

Kurator Okręgu Szkolnego: wz. *Przyjemski* wr.,
p. o. Naczelnika Wydziału.

120.

L. O. 861/26. Kraków, dnia 7 czerwca 1926 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych i seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie mieszkań służbowych, przydzielanych funkcjonarjuszom kontraktowym.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 30 marca b. r. L. O. 477/26, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 4 z b. r., oraz opierając się na rozporządzeniu Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2 czerwca b. r. Nr. O. Prez. 3643/26, poleca Kuratorjum umieścić dodatkowy ustęp umowy z pracownikami kontraktowymi, dotyczący mieszkań służbowych, o których

mowa w zwyż wymienionem zarządzeniu Kuratorjum, również w umowach już zawartych z pracownikami, o ile korzystają z mieszkań służbowych, a to przez odpowiednie uzupełnienie tych umów.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* w. r.

121.

L. I. W. 6815/26. Kraków, dnia 19 maja 1926 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu w sprawie pomieszczenia geologów Państwowego Instytutu Geologicznego w budynkach szkolnych.

Wykonując rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10/5 b. r. Nr. I. 7010/26., Kuratorjum — wślad za tutejszym okólnikiem z dnia 5 maja 1925 r. L. 964/0 (Dz. Urz. K. O. S. K. Nr. 5 z 1925 r. poz. 149) przypomina Nauczycielstwu obywatelski obowiązek użyczania geologom Państwowego Instytutu Geologicznego, delegowanym w b. roku na badania letnie, pomieszczenia w budynkach szkolnych lub ułatwienia w wyszukaniu go w danej miejscowości.

Badania przeprowadzają: Inż. Czarnocki Stefan, Inż. Makowski Arnold, Dr. Tołwiński Konstanty, Dr. Kuźniar Czesław, Samsonowicz Jan, Małkowski Stanisław, Czarnocki Jan, Dr. Rabowski Ferdynand, Dr. Horowitz Ludwik, Inż. Rosłoński Romuald, Ptaszycki Mieczysław, Wołłosowicz Stanisław, Inż. Hrebnicki Stanisław, Dr. Passendorfer Edward, Dr. Premik Józef, Dr. Mazurek Alojzy, Dr. Weigner Stanisław, Dr. Jabłoński Eugenjusz, Rutkowski Feliks, Kowalewski Kazimierz, Dr. Świderski Bohdan, Dr. Bujalski Bolesław, Opolski Zdzisław, Krzyżkiewicz Józef.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Dr. Pilecki wr. Naczelnik Wydziału.

122.

L. I. 7771/25. Kraków, dnia 5 czerwca 1926 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych, Zarządów oraz Nauczycielstwa wszystkich szkół powszechnych w Okręgu w sprawie wpisów na rok szkolny 1926/27.

Wobec konieczności ustalenia etatów nauczycielskich dla wszystkich szkół Państwa na przyszły rok szkolny jeszcze w lipcu b. r., Kuratorjum poleca Zarządom wszystkich szkół powszechnych w Okręgu, by przeprowadziły wpisy wszystkich dzieci w terminie **przedwakacyjnym.** Dążyć do tego celu należy wszystkiemi rozporządzalnemi środkami: przez ogłoszenia, wezwania, osobiste interwencje, w danym razie przyczynić się też może pośrednictwo Duchowieństwa, by wszyscy rodzice dziatwę swą zgłosili do wpisu **przed** wakacjami. Należy uświadomić ludność, że od ilości zapisanych dzieci (oraz od ilości i wielkości izb szkolnych) zależeć będzie ilość przyznanych każdej szkole etatów a uzyskanie dodatkowych etatów — o ileby

po dodatkowych wpisach po wakacjach wymagały tego warunki miejscowe — będzie bardzo utrudnione.

Dnia następnego po ukończeniu wpisów prześlą Zarządy szkół Radom Szkolnym Powiatowym wykazy, podające ilość dzieci **wpisanych** na rok 1926/27 (osobno chłopców i dziewcząt, wedle oddziałów), ilość izb szkolnych, które będą do dyspozycji w przyszłym roku szkolnym oraz ogólną ilość dzieci **obowiązanych** do uczęszczania do szkoły.

Wykazy te muszą być sporządzone ściśle wedle istotnego stanu rzeczy, za ich prawdziwość bierze nauczycielstwo, a zwłaszcza Kierownicy(czki) szkół, pełną odpowiedzialność. Wykazy te należy odesłać do Rad S. Pow. najpóźniej dnia 3 lipca, a pp. Inspektorzy odeślą je Kuratorjum bezzwłocznie wedle wskazówek, umieszczonych w osobnym okólniku, wystosowanym do Rad Szkolnych Powiatowych, podając równocześnie — o ileby taki wypadek miał się zdarzyć — wykaz szkół, które na czas potrzebnych dat nie nadesłały.

Ze względu na doniosłość czynności, zarządzonych niniejszym okólnikiem, Kuratorjum zaleca Radom Szkolnym Powiatowym, Zarządom, oraz Nauczycielstwu szkół powszechnych szczególną troskliwość i sumienność w jego wykonaniu.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
Pilecki wr. Naczelnik Wydziału.

L. II. 3369/26. Kraków, dnia 5 czerwca 1926 r.

123.

Do

Dyrekcyj państwowych gimnazjów męskich w Okręgu w sprawie jednolitego traktowania prywatystek-hospitantek.

W celu ujednostajnienia rozbieżnego dotąd postępowania Dyrekcyj poszczególnych zakładów w odniesieniu do prywatystek-hospitantek, obowiązanych do najściślejszego przestrzegania przepisów szkolnych i opłacania przepisanych taks bez uprawnienia do jakichkolwiek ulg w tym kierunku; Kuratorjum zarządza, **że od 1 września 1926 roku** wszystkie prywatystki, uprawnione do uczęszczania na codzienną naukę szkolną, czyli t. zw. hospitantki, mają być w ciągu roku szkolnego egzaminowane i klasyfikowane z wszystkich przedmiotów oraz z zachowania się na równi z uczniami publicznymi, a więc nie będą zasadniczo obowiązane do zdawania egzaminów prywatnych.

W razie **usprawiedliwionej conajmniej sześciotygodniowej** nieobecności w szkole bezpośrednio przed klasyfikacją półroczną lub roczną będzie hospitantka dopuszczona do **półrocznego egzaminu prywatnego,** a w razie niemożności uczęszczania do szkoły także w ciągu 2 półrocza z powodu przewlekłej choroby — do egzaminu **prywatnego rocznego** bez osobnego zezwolenia Kuratorjum, nie tracąc uprawnienia do odbywania dalszych studjów gimnazjalnych w charakterze hospitantki.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer,* wr.

124.

STATUT

Bibljotek Nauczycielskich w Okręgu Szkolnym Krakowskim

zatwierdzony rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 9 marca 1926 r. Nr. O. Prez. 953/26.

§ 1.

Bibljoteki nauczycielskie bez względu na źródło, z którego powstały i uzupełniają się, są własnością Państwa.

§ 2.

Bibljoteki nauczycielskie dzielą się na: a) główne i b) podręczne.

§ 3.

W mieście bez względu na ilość szkół średnich jest tylko jedna bibljoteka pedagogiczna główna, bibljoteki podręczne są w każdym poszczególnym zakładzie.

§ 4.

Główna bibljoteka w Krakowie ze względu na swoją wielkość i zakres działania nosi nazwę „Centralna Bibljoteka Naucz. O. S. K."

a) Centralną Bibljoteką Naucz. O. S. K. w Krakowie zarządza kierownik, mianowany przez Kuratora O. S. K.;

b) bibljotęką główną nauczyciel, któremu te funkcje powierzy Kurator;

c) bibljoteką podręczną zawiaduje dyrektor szkoły, względnie w jego imieniu nauczyciel;

d) kierownik bibljoteki głównej otrzymuje ulgi w wymiarze godzin, zależnie od miejscowych warunków (np. w Tarnowie, N. Sączu);

e) zawiadowstwo bibljoteki podręcznej jest bezpłatne.

§ 5.

Centralna Bibljoteka oraz inne bibljoteki główne mają ze względu na swe specjalne zadania charakter instytucyj autonomicznych.

§ 6.

Autonomja Centralnej Bibljoteki polega na tem, że kierownik jej:

1) reprezentuje ją na zewnątrz;

2) w sprawach bibljotecznych porozumiewa się z innemi bibljotekami bezpośrednio;

3) zarządza nią i jest odpowiedzialny za wszystkie działy jej administracji wobec Kuratora oraz jego władz przełożonych;

4) do jego decyzji należy sposób nabywania uchwalonych przez radę bibljoteczną książek z tem zastrzeżeniem, że obowiązany jest starać się o najtańsze źródła zakupna.

§ 7.

Zadaniem Centralnej Bibljoteki jest:

1) ułatwiać nauczycielom dalsze kształcenie się w dziedzinie przedewszystkiem pedagogiczno-dydaktycznej, nadto naukowej, a to przez gromadzenie, przechowywanie, katalogowanie i udostępnianie książek i czasopism;

2) utrzymywać w ewidencji bibljografję krajowej i zagranicznej literatury pedag.-dydaktycznej;

3) utrzymywać ścisłą łączność z innemi bibljotekami, a to celem wzajemnych ułatwień naukowych, wzajemnego wypożyczania książek;

4) zaspokajać potrzeby nietylko miejscowego nauczycielstwa, lecz także wypożyczać dzieła nauczycielom zamiejscowym.

§ 8.

Autonomję innych bibljotek głównych określa § 6.

§ 9.

Zadanie innych bibljotek głównych podaje § 7 z pominięciem p. 2.

§ 10,

Centralna Bibljoteka i bibljoteki główne zawierają dzieła i czasopisma przedewszystkiem z zakresu pedagogiki i dydaktyki, nadto pożądane są dzieła i czasopisma treści naukowej, pozostające w ścisłym związku z pracą pedagogiczną nauczyciela.

„Beletrystyka" może stanowić zupełnie odrębny dział, utrzymywany z osobnych miesięcznych opłat czytelników.

§ 11.

Przy Centralnej Bibljotece i bibljotekach głównych mają być urządzone czytelnie dla korzystania z księgozbioru i czasopism na miejscu.

Organizacja administracyjna.

§ 12.

Kierownik bibljoteki prowadzi: 1. księgę inwentarza księgozbioru, 2. katalog autorów i rzeczowy, 3. księgę kasową, 4. księgę zamówień i zakupów, 5. księgę introligatorską, 6. statystyki czytelnictwa, 7. księgę życzeń, 8. księgę korespondencyjną, 9. księgę inwentarzową sprzętów.

§ 13.

Kierownik Centralnej Bibljoteki prócz czynności wymienionych w § 12:

1) utrzymuje w ewidencji bibljografję pedag.-dydaktyczną;

2) sporządza spisy nabytych przez Centr. Bibljotekę książek i rozsyła je do wszystkich zakładów.

Rady bibljoteczne.

§ 14.

Dla uzupełnienia księgozbiorów zgodnie z charakterem i celem bibljotek nauczycielskich istnieje przy Centralnej Bibljotece i każdej bibljotece głównej „Rada bibljoteczna".

§ 15.

W skład rad bibljotecznych wchodzą:

1) członkowie, mianowani przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

2) delegaci tych instytucyj o charakterze pedagogicznym, którym prawo przedstawicielstwa przyzna Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

3) Kierownik bibljoteki z urzędu.

§ 16.

Wskazaną jest rzeczą, aby w skład rady bibljotecznej wchodzili reprezentanci poszczególnych przedmiotów nauki szkolnej.

§ 17.

Do zakresu działania rady bibljotecznej należy: decyzja co do zakupna nowych dzieł na podstawie sporządzonej przez poszczególnych członków

rady bibljografji tego przedmiotu, który w radzie reprezentują, a przedkładanej uprzednio kierownikowi bibljoteki dla przygotowania przezeń odpowiednich wniosków.

§ 18.

W wyjątkowych wypadkach może kierownik bibljoteki po porozumieniu się z przewodniczącym i fachowym członkiem rady bibljotecznej zakupić dzieła bez zwoływania tejże, o czem jednak winien zawiadomić ją na najbliższem zwyczajnem posiedzeniu.

§ 19.

Rada bibljoteczna może wyrażać swoją opinję co do organizacji i dalszego rozwoju bibljoteki i przedstawiać odpowiednie wnioski Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego do zatwierdzenia.

§ 20.

Rada bibljoteczna odbywa posiedzenia pod przewodnictwem swego przewodniczącego, którego mianuje Kurator O. S. K. z pośród jej członków.

§ 21.

Posiedzenia zwyczajne odbywają się raz na dwa miesiące, nadzwyczajne w razie potrzeby na życzenie przewodniczącego lub kierownika bibljoteki.

§ 22.

Z posiedzeń spisuje się protokół; przyjęty do wiadomości przez radę na następnym posiedzeniu i podpisany przez przewodniczącego przechowuje kierownik bibljoteki.

§ 23.

Uchwały rady bibljotecznej zapadają bezwzględną większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 24.

Kierownik bibljoteki obowiązany jest wykonać decyzję rady co do zakupna dzieł, zawiadamiać ją o dokonanem kupnie, w razie niedokonania podać umotywowane powody.

§ 25.

W razie zasadniczej sprzeczności zapatrywań w ogólnych sprawach bibljotecznych między kierownikiem bibljoteki a radą, przysługuje mu prawo odwołania się do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

Bibljoteki podręczne.

§ 26.

Każda szkoła średnia ma odrębną „bibljotekę podręczną“, zawierającą dzieła niezbędne i stale potrzebne do wykonania zawodu nauczycieli.

§ 27.

W skład bibljotek podręcznych wchodzą:

1. encyklopedje, słowniki, podręczniki i t. p.;
2. zbiory dzieł przy gabinetach.

§ 28.

Każda bibljoteka podręczna prowadzi:

1. inwentarzowy spis dzieł, potwierdzony przez dyrektora szkoły;
2. spis rzeczowy dla użytku nauczycieli.

§ 29.

Bibljoteka podręczna powinna być dostępna dla wszystkich nauczycieli bez żadnych trudności.

Środki pieniężne.

§ 30.

Środki na zakupno książek i czasopism oraz materjałów bibljotecznych czerpie Centralna Bibljoteka Nauczycielska:

a) z sum, przyznanych jej przez Ministerstwo WR. i OP. względnie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

b) z ewentualnego opodatkowania się nauczycielstwa;

c) z ewentualnych nadwyżek dochodowych wypożyczalni beletrystycznej;

d) z darów i zapisów.

Bibljoteki główne korzystają na ten cel:

a) z sum, które przekażą im corocznie poszczególne szkoły w wysokości, określonej przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

b) z sum, przyznanych im ewentualnie przez Ministerstwo WR. i OP. względnie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

c) z ewentualnego dobrowolnego opodatkowania się nauczycielstwa;

d) z ewentualnych nadwyżek dochodowych wypożyczalni beletrystycznej;

e) z darów i zapisów.

Bibljoteka podręczna czerpie środki:

a) z funduszów szkoły, której jest własnością;

b) z sum, przyznanych jej ewentualnie przez Ministerstwo WR. i OP. względnie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

125.

REGULAMIN BIBLJOTEK NAUCZYCIELSKICH.

Warunki korzystania z wypożyczalni i czytelni.

§ 1.

Z bibljotek (centralnej i głównych) korzystają bezpłatnie wszyscy nauczyciele O. S. K. Inne osoby, którym to prawo w wyjątkowych wypadkach przyzna odpowiedzialny kierownik, obowiązane są złożyć za każde wypożyczone dzieło kaucję, odpowiadającą wartości dzieła, oraz jako odszkodowanie za zużycie książki i na pokrycie kosztów administracyjnych uiszczać wkładkę miesięczną względnie jednorazową opłatę, wyznaczoną przez kierownika bibljoteki.

§ 2.

Studenci Uniwersytetu a szczególnie słuchacze Studjum Pedagogicznego korzystają z księgozbiorów Centralnej Bibljoteki bezpłatnie na tych samych warunkach, na jakich korzystają z bibljoteki uniwersyteckiej.

§ 3.

Godziny urzędowe ustala Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego na wniosek kierownika bibljoteki.

§ 4.

Korzystający z bibljoteki względnie z czytelni winien przedłożyć urzędnikowi bibljoteki dowód osobisty oraz podać adres mieszkania.

§ 5.

Wypożyczać książki można albo osobiście albo za pośrednictwem osoby do tego upoważnionej.

§ 6.

Wypożyczający książki za pośrednictwem osoby drugiej ponosi pełną odpowiedzialność za ewentualne zagubienia lub uszkodzenia książki przez tę osobę.

§ 7.

Nauczyciele zamiejscowi wypożyczają książki za pośrednictwem dyrekcji swego zakładu lub kierownika miejscowej bibljoteki głównej.

§ 8.

Poza siedzibę bibljoteki wysyła się książki pocztą, jako przesyłkę wartościową na odpowiedzialność wypożyczającego, który też ponosi koszta opakowania i przesyłki.

§ 9.

Wypożyczający wypełnia i podpisuje rewers na każdą książkę, po zwrocie książki otrzymuje odcinek rewersu ze swym podpisem.

§ 10.

Każdy czytelnik wypożycza książki tylko dla siebie, własnowolne przekazywanie ich innej osobie jest niedozwolone.

§ 11.

Czytelnik odpowiada za wypożyczoną książkę, w razie zgubienia lub zniszczenia obowiązany jest pokryć jej pełną wartość lub częściową podług orzeczenia kierownika bibljoteki. Uszkodzenia książki (np. podkreślania) będą uwzględniane tylko wtedy, gdy je czytelnik przy wypożyczaniu na rewersie zaznaczy, a bibljotekarz potwierdzi. Za zniszczenie oprawy należy zwrócić jej koszta.

§ 12.

Książki naukowe wypożycza się zasadniczo na 4 tygodnie, beletrystyczne na dwa tygodnie. Po upływie tego czasu czytelnik obowiązany jest zwrócić książkę lub postarać się o przedłużenie tego terminu. Bibljotekarz winien prośbę uwzględnić, o ile danego dzieła kto inny poprzednio nie zamówił.

§ 13.

Z czasopism naukowych bieżących można korzystać jedynie w czytelni, do domu się ich nie wypożycza.

§ 14.

W razie zatrzymania książki ponad przepisany termin otrzymuje czytelnik upomnienie do zwrotu, w razie dalszej zwłoki po upływie 10 dni poczyni się odpowiednie kroki celem odebrania książki lub ściągnięcia należytości. Jeśli wypożyczającym nie jest nauczyciel, kierownik bibljoteki kupi nowy egzemplarz z kaucji przez niego złożonej. Za każde upomnienie należy przy zwrocie książki uiścić koszta przypomnienia.

§ 15.

Kierownik bibljoteki może zażądać zwrotu książki przed upływem oznaczonego terminu bez podania powodu.

§ 16.

Z wydawnictw cennych, czy to ze względu na ilustrację, czy na czas wydania i rzadkość bibljoteczną, można jedynie korzystać w czytelni.

§ 17.

Każdy uprawniony do korzystania z bibljoteki ma prawo zapisać się w księdze życzeń lub zgłosić u kierownika bibljoteki tytuły dzieł potrzebnych mu do jego pracy pedag.-dydaktycznej oraz ogólne życzenia, dotyczące spraw bibljotecznych.

§ 18.

Palenie tytoniu w czytelni jest niedozwolone.

§ 19.

Nie wolno wchodzić do magazynu bibljoteki bez specjalnego upoważnienia kierownika, oraz wynosić katalogów, książek, czasopism i t. p. z czytelni poza obręb bibljoteki.

§ 20.

Celem przeprowadzenia kontroli księgozbioru kierownik ma prawo za zezwoleniem Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego wstrzymać wypożyczanie książek względnie zamknąć bibljotekę na czas oznaczony po odpowiedniem ogłoszeniu zarządzenia.

§ 21.

Nieprzestrzeganie regulaminu pociąga za sobą utratę prawa korzystania z bibljoteki i czytelni, o czem na wniosek kierownika decyduje Rada bibljoteczna.

126.

Ruch służbowy.

Kuratorjum.

Ministerstwo WR. i OP. rozporządzeniem z dnia 21 maja 1926 r. III A. 5846/26 powierzyło p. *inż. Franciszkowi Smereczyńskiemu*, dyrektorowi państw. szkoły przemysłu żelaznego w Sułkowicach, pełnienie obowiązków dyrektora dokształcających szkół zawodowych na obszarze Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, począwszy od 1 czerwca br.

P. Dyr. Smereczyński będzie wizytował szkoły zawodowe dokształcające oraz szkoły rzemieślnicze dzienne.

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 8 maja 1926 r. Nr. II. 5232/26 przeniósł *ks. Józefa Sławińskiego*, nauczyciela w państwowem gimnazjum VIII im. A. Witkowskiego w Krakowie, do państwowego gimnazjum IX im. Hoene-Wrońskiego w Krakowie z dniem 1 maja 1926 r.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 10 maja 1926 r. Nr. II. 5002/26 zwolnił *ks. Dra Bohdana Niemczewskiego*, katechetę państw. gimnazjum III im. kr. J. Sobieskiego w Krakowie, z dniem 30 kwietnia 1926 r. z zajmowanego stanowiska z powodu otrzymania probostwa św. Florjana w Krakowie.

Seminarja nauczycielskie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 4 kwietnia 1926 r. Nr. I. 4611/26 zamianowało p. *Karola Kautzkiego*, nauczyciela w państwowem gimnazjum III im. A. Mickiewicza w Tarnowie, nauczycielem państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego im. J. Śniadeckiego w Tarnowie.

127.

Wydalenie ucznia.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego wydaliło *Michała Grygla*, ur. w dniu 1 czerwca 1909 r. w Krakowie, rel. rzym.-kat., b. ucznia klasy V b państw. gimnazjum VI im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie na Podgórzu, ze wszystkich szkół średnich ogólnokształcących i seminarjum nauczycielskiego w Krakowie.

128.

Konkursy.

Wydział Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycieli:

1) w gimnazjach państwowych:

a) języka polskiego w gimnazjum klas. w Królewskiej Hucie, Pszczynie, Rybniku i Tarnowskich Górach ;

b) filologji klasycznej w gimnazjum klas. w Królewskiej Hucie (2 posady), w Pszczynie, Rybniku, Tarnowskich Górach (2 posady);

c) języka francuskiego w gimnazjum klas. w Królewskiej Hucie;

d) języka niemieckiego w gimnazjum matem.-przyrodniczem w Królewskiej Hucie;

e) historji i geografji w oddziałach niemieckich gimnazjum klas. w Królewskiej Hucie i oddziałach niemieckich gimnazjum matem.-przyrodn. w Królewskiej Hucie (z obowiązkiem dokładnej znajomości języka polskiego);

f) matematyki i fizyki w gimnazjum polskiem w Bielsku, w gimnazjum w Rybniku i Tarnowskich Górach i w oddziałach niemieckich gimnazjum matem.-przyr. w Królewskiej Hucie;

g) przyrodoznawstwa w gimnazjum w Tarnowskich Górach;

h) rysunków w gimnazjum polskiem w Bielsku;

i) ćwiczeń cielesnych w gimnazjum w Rybniku i Pszczynie, z obowiązkiem nauczania nadto śpiewu w oddziałach niemieckich gimnazjum klasycznego w Królewskiej Hucie.

2) W komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących:

a) języka polskiego w komunalnem liceum w Rozdzieniu (siła żeńska);

b) matematyki w miejskiem gimnazjum żeńskiem w Tarnowskich Górach (siła żeńska);

c) filologji klasycznej w miejskiem progimnazjum w Żorach,

d) przyrodoznawstwa z geografją w komunalnem gimnazjum w Siemianowicach,

e) rysunków i robót ręcznych w komunalnem gimnazjum w Nowym Bytomiu;

f) ćwiczeń cielesnych w gimnazjum żeńskiem w Tarnowskich Górach

(siła żeńska), w komunalnem gimnazjum w Siemianowicach (z obowiązkiem nauczania nadto śpiewu).

Posady powyższe obsadzone będą od dnia 1 września 1926 r. Ubiegać się o nie mogą kandydaci, posiadający przepisane ustawowo kwalifikacje. Nauczyciele w oddziałach mniejszości językowej powinni czynić zadość postanowieniom art. 123 Konwencji Genewskiej z dnia 15 maja 1922 r.

W razie braku kandydatów kwalifikowanych mogą być posady powyższe powierzone tymczasowo kandydatom niekwalifikowanym o pełnych studjach uniwersyteckich. Podanie dokładnie udokumentowane wraz z życiorysem należy wnosić drogą służbową, jeżeli kandydat jest na posadzie rządowej lub wprost, jeżeli posady rządowej nie zajmuje, do Wydziału Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego najdalej do dnia 15 lipca 1926 r.

Kandydaci, ubiegający się po raz pierwszy o posadę lub zajęci przedtem w zakładach prywatnych, obowiązani są dołączyć do podania świadectwo lekarza powiatowego, stwierdzające ich fizyczną zdolność do zawodu nauczycielskiego.

L. O. P. 16019.

W Okręgu Szkolnym Krakowskim:

Z terminem sześciotygodniowym od wyjścia niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Bochni ogłasza niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia posady kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Świniarowie. Przy szkole jest mieszkanie, składające się z 2 pokoi i kuchni, a także 2 morgi pola.

Rada Szkolna Powiatowa w Krakowie ogłasza konkurs, celem stałego obsadzenia posady kierownika 6-klasowej szkoły powszechnej w Zabierzowie.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić przepisaną drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej ogłasza konkurs, celem stałego obsadzenia posady kierownika 4-klasowej szkoły powszechnej mieszanej publicznej w Łukowicy.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Limanowej.

Kuratorjum unieważnia konkursy na posady: 1) kierownika publicznej szkoły powszechnej w Kasince Małej, (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 3. poz. 61, str. 88); 2) kierownika publ. 4-kl. szkoły powsz. w Woli Wadowskiej, pow. Mielec, (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 2 z rb.)

129.

Kurs Wychowania Fizycznego w Bochni.

Rada Szkolna Powiatowa w Bochni urządza dla Nauczycielstwa szkół powszechnych powiatu bocheńskiego trzytygodniowy Kurs Wychowania Fizycznego w zakresie wymogów dla szkół powszechnych z uwzględnieniem materjału, potrzebnego dla kierowników przysposobienia wojskowego mło-

dzieży męskiej od 16 do 21 lat włącznie, oraz z uwzględnieniem wiedzy z dziedziny sanitarnej, potrzebnej tak dla chłopców, jak i dziewcząt.

Z uwagi na wielką doniosłość tego kursu dla młodych pokoleń, dla społeczeństwa i Państwa, gorąco zachęca Kuratorjum całe Nauczycielstwo powiatu bocheńskiego do gremialnego wzięcia udziału w tym kursie.

Kurs rozpocznie się 5 lipca br. o godz. 8 rano w szkole żeńskiej im. św. Kingi, a skończy się 24 lipca 1926 r. Zgłoszenia przyjmuje Rada Szkolna Powiatowa do dnia 20 czerwca br.

Zamiejscowi znajdą pomieszczenie w szkole, muszą mieć jednak własną pościel i nakrycie.

130.

OGŁOSZENIA.

Krakowskie Tow. im. P. Skargi (ul. Sienna 5) ma do zbytku komplet następujących dzieł:

1) „Ksiądz Kordecki" J. I. Kraszewskiego, wydanie nowe w 2 tomach, ilustrowane.
2) „Robinson Kruzoe" Daniela Defoego—przekład z oryginału angielskiego Waltera Paget. Wydanie bardzo bogato ilustrowane.
3) „Dzieje Polski" za czasów Jagiellonów, Dra Feliksa Konecznego.
4) „Z górskich wsi" Piotra Roseggera, spolszczył Jan Kasprowicz.
5) „Noc wigilijna" Karola Dickensa, przekład z angielskiego Wierzbity.
6) „Sumienie obywatelskie" Ks. R. Moskały T. J.
7) „Konfederat", opowiadanie Jana Zacharjasiewicza.
8) „Zygmunt Krasiński" w setną rocznicę urodzin napisał Antoni Euzebiusz Balicki. Cena kompletu, zawierającego 9 tomów, wynosi z przesyłką pocztową zł 6·50 (blisko czwartą część ceny księgarskiej.)

Książki te nadają się do bibljotek ludowych, a niska cena kompletu powinna zachęcić do ich nabywania.

Kuratorjum zwraca uwagę na następujące książki francuskie, wydane przez Librairie Larousse w Paryżu.

André Lichtenberger: Mon Petit Trot (brosz. 5 fr., kart. 6 fr,. opr. 7 fr. 50.

Livres Roses (zbiorek, zawierający 300 broszurek dla młodzieży różnej treści, przeważnie nowele, opowiadania, powiastki, bajki) po 40 ct.

A. Pinloche Vacabulaire par l'image de la langue francaise (słownik obrazkowy języka francuskiego — dziełko pomocnicze, bardzo rozpowszechnione) opr. 28 fr.

Informacje w sprawie kursów ogrodniczych dla nauczycielstwa szkół powszechnych.

Towarzystwo Popierania Ogrodów Szkolnych organizuje w Puławach w ciągu miesięcy wakacyjnych — lipca i sierpnia — trzy 2-tygodniowe Kursy dla nauczycieli w oddziałach po 50 osób, pod naczelnem kierownictwem profesora Jana Dyboskiego i przy współudziale wybitnych profesorów i asystentów. Program Kursu obejmować będzie główne wiadomości praktyczne, potrzebne nieodzownie nauczycielstwu przy zakładaniu ogrodów szkolnych, — a mianowicie: rozplanowanie terenu, uprawa roli, nawożenie, ogródek warzywny z uwzględniem inspektów i działu nasiennego, sadzenie

drzew i roboty w sadzie, walka ze szkodnikami, obznajmienie ogólne ze szkółkarstwem, najważniejsze kwiaty gruntowe i obchodzenie się z roślinami pokojowemi.

PROGRAM KURSU.

Zajęcia praktyczne wraz teoretycznemi wyjaśnieniami trwają 8 godzin dziennie.

1. Pomiary terenu pod ogród szkolny, odczytanie planów, projektowanie planów i przenoszenie ich na grunt — pod kierunkiem p. W. Zaykowskiego — 2 dni.

2. Inspekta. Zakładanie, wysiewanie nasion, uprawy roślin. Uprawa gleby, siew, nawożenie, uprawa roślin, zbieranie nasion, ogródek warzywny — pod kierunkiem prof. Dybowskiego i p. Grodzieńskiej, asystentki prof. D. 4 dni.

3. Sadownictwo. Sadzenie drzewek, krzewów, najważniejsze roboty w sadzie — asystent wyznaczony przez prof. D. — 1 i pół dnia.

4. Szkodniki i choroby roślin. Biologja najważniejszych szkodników i grzybów pasożytniczych, walka ze szkodnikami i chorobami roślin, zbieranie okazów roślin chorych i uszkodzonych — Dr. Gorjaczkowski i Dr. Minkiewicz — 1 dzień.

5. Kwiaciarstwo. Przegląd upraw kwiatowych w Instytucie w Puławach. Siew, uprawa odmian najważniejszych, zbieranie nasion. Róże, kwiaty doniczkowe — Prof. Gałczyński — 2 dni.

6. Pokaz szkółek drzewek owocowych i ozdobnych, technika okulizacji, szczepienie dzików i przeszczepianie drzew owocowych. Uprawa wikliny koszykowej — P. Białobok — 1 i pół dnia.

W niedziele wycieczki.

Terminy Kursów. Pierwszy od 7 do 20 lipca włącznie, drugi od 23 lipca do 5 sierpnia, trzeci od 8 do 21 sierpnia włącznie.

Opłata. Internat, t. j. mieszkanie i utrzymanie za dwa tygodnie 35 złotych.

Zgłoszenia należy przesyłać do Towarzystwa — Warszawa, ulica Bagatela 3.

Kuratorjum zachęca Nauczycielstwo do wzięcia udziału w tych kursach.

Kurs wakacyjny dla nauczycieli muzyki i śpiewu, oraz organistów, rozpocznie się w Konserwatorjum Towarzystwa Muzycznego w Krakowie dnia 5-go lipca br. Kurs jest 6 tygodniowy. Program obejmuje naukę gry na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, organach, śpiew chóralny i solowy, oraz wiadomości nauk teoretycznych, począwszy od zasad muzyki, solfegio, harmonji, kontrapunktu, dydaktyki śpiewu i muzyki, ponadto naukę impostacji głosu, opartego na prawidłowym oddechu (diafragmie.)

Nauka jest codzienną dla każdego przedmiotu i traktowana solowo, wobec tego rezultat pracy będzie się równał co najmniej sześciomiesięcznym studjom.

Przy kursie prowadzonym będzie śpiew chórowy dla dzieci.

Bliższych szczegółów udziela dyrektor Konserwatorjum Wiktor Barabasz w godzinach od 10 do 11-tej w lokalu Konserwatorjum „Stary Teatr“, plac Szczepański L. 1.

Wpisy wcześniejsze pożądane ze względu na ograniczoną liczbę uczniów.

Drukarnia „Szkolnicy“ w Krakowie, ulica Grzegórzecka 30.